



Marçal Orri i Alfons López Tena revisen els darrers cartells de campanya acabats d'imprimir, el dia 1 de desembre.

JORDI PLAY

Osona, laboratori democràtic

Amb el seminari de Vic com a quarter general d'operacions, la plataforma Osona Decideix coordina la consulta per la independència del 13D a 34 municipis de la comarca. La campanya crida a la participació. El sí o el no és cosa dels partits. Un grup d'una desena de persones –el 'pinyol', com s'anomenen ells mateixos– fa horari intensiu per reunir-se amb totes les entitats de la comarca i explicar-los la importància d'anar a votar.

Deixaríeu la vostra feina per dedicar-vos, sense veure'n ni cinc, una mitjana de setze hores el dia durant dos mesos a fer pedagogia de la democràcia entre els perruquers, els comerciants, els empresaris, els esportistes, les associacions culturals i tota mena d'entitats del teixit social de la comarca d'Osona? En Marçal Orri, un mecànic industrial de 25 anys de Vic, ho ha fet. Com a cap de campanya d'Osona Decideix, la plataforma que impulsa i coordina la consulta per la independència del 13 de desembre a 34 municipis de la comarca amb un cens de 117.932 ciutadans amb dret de vot, fa tàndem amb el jurista Alfons López Tena, que també s'ha instal·lat a Vic en un pis que un particular ha cedit a l'organització per aprofitar cada minut del dia per fer campanya pel 13D. El seu discurs, però, no és a favor del sí a la independència, tot i que tant Orri com López Tena són activistes en aquest sentit. Reclamen,

només, la participació democràtica dels ciutadans.

La ruta dels qui decideixen.

Amb una excedència a la feina i pagant de la seva butxaca benzina, dinars, telèfon mòbil i més despeses, entres les moltes activitats que fa el Marçal un dia qualsevol –reunions, enviament de correus electrònics i coordinació amb els responsables de cada municipi, xerrades a diversos col·lectius de la societat osonenca, etc–, una de les més importants és fer de *cicerone* als periodistes. El *tour* d'EL TEMPS comença a Taradell, un dels municipis més actius en l'organització de la consulta. Un taller de pancartes organitzat pel poble, amb disseny de logotip propi inclòs, decora molts balcons. També hi ha diversos plafons on es penjen els rètols de la campanya Osona Decideix i dels diversos actes que es faran abans del 13 de desembre. A quarts de 12 del matí, tres avis aprofiten el sol en un banc davant l'església per fer petar la xerrada. Prefereixen no sortir a la foto, perquè asseguruen que el debat sobre la independència encara és tabú entre la gent gran, però no s'estan de donar-nos la seva opinió sobre el valor de poder expressar-se a les urnes. El Joan Casanova, de 78 anys, veu molt clar que cal anar a votar, però admet el seu desànim perquè “els polítics sempre ens han enganyat, i segurament no faran cas d'allò que diguem els ciutadans a les urnes”. El Carles Giner, de 64 anys, és més taxatiu: “No sé si aniré a votar, perquè se'ns rifaran igualment. M'agradaria tenir un estat veritablement català, i tant de bo pugui veure en vida la independència, però haurien de canviar molt les coses, i per començar, que el govern s'hi impliqués”. Tots dos coincideixen a lloar la vàlua de la feina que fan joves com en Marçal: “Necessitem que el jovent empenyi i treballi pel país, perquè els polítics que tenim ara no ho volen fer”, sentencien.

La parada següent és el seminari de Vic. Osona Decideix hi ha instal·lat el centre neuràlgic d'operacions. El seminari ha cedit uns despatxos per al treball diari de l'organització,



JORDI PLAY

El cap de campanya, Marçal Orri, sosté una butlleta amb la pregunta que es farà als ciutadans.

i diumenge acollirà també el centre de coordinació de col·legis electorals –amb 52 col·legis i 122 meses–, les votacions i el recompte de vots. Els ordinadors, el telèfons i un exèrcit de voluntaris –en total, a la comarca hi ha 1.900 voluntaris, un 2% de la població– envairan el claustre, on els periodistes que cobreixen la informació hi trobaran tota mena de comoditats per aconseguir la seva feina, fins i tot una mostra gastronòmica per a fer un mos. El material de campanya, que Osona Decideix distribueix gratuïtament a tots els municipis que fan la consulta, s'ha dissenyat i s'imprimeix al mateix seminari, on hi ha un taller d'arts gràfiques. S'han escampat per la comarca 160.000 fulls de mà, 25.000 cartells, 200 pancartes, 150.000 sobres amb el sí i amb el no, 10.000 xapes, 130 ordinadors portàtils i 130 urnes.

I d'on surten els diners per pagar el material? “Tenim finançament privat, aportacions de particulars i empresaris, però ni un sol euro públic. Comptem amb un pressupost de 60.000 euros; és una misèria, si ho comparem amb els diners que gasten els partits i l'estat per promoure la participació ciutadana en qualsevol elecció”, explica en Marçal. Evidentment, aquests diners no cobreixen les despeses personals dels voluntaris ni d'aquest jove per anar amunt i avall amb periodistes o a reunions amb entitats. En un sol dia, va pagar tres tiquets d'aparcament, inclòs el del seminari de Vic, i un menú de migdia a El Racó d'en Pep. L'hora de dinar, però, no significa descans, sinó un bon moment per a fer balanç de les reunions del matí i quadrar horaris amb Alfons López Tena i més mem-

m sobre la
ncia de Catalunya

d que Catalunya
un Estat de Dret
nt, democràtic
egrat a la Unió

s, Centelles, Collsuspina, El Brull,
Les Masies de Roda, Les Masies de
anlleu, Montesquiu, Orís, Prats de
Ter, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant
Sant Pere de Torelló, Sant Quirze
renc de Torelló, Santa Cecília de

bres del *pinyol*, com ells mateixos s'anomenen. Són una desena de persones que es responsabilitzen d'una àrea dins d'Osona Decideix, que a la vegada es relaciona amb els responsables de la seva àrea de cadascun dels 34 municipis. "És una estructura molt quadrada, però és que si no fos així, seria impossible d'organitzar la consulta en dos mesos com hem fet i de forma coordinada en tants municipis", aclareix López Tena. Certament, ha estat un treball titànic. La primera reunió d'Osona Decideix es va fer el 15 de setembre, dos dies després de la primera consulta d'Arenys de Munt. Des d'aquell dimarts, les setmanes dels voluntaris de la comarca no han tingut ni dissabtes ni diumenges de descans. Cadascú d'acord amb les seves possibilitats i horaris, ha aportat el seu gra de sorra a la causa. Els

El sí, el no o l'abstenció és cosa dels partits

El plantejament d'Osona Decideix és diferent del de la Coordinadora Nacional de Consultes, segons que explica Alfons López Tena: "Nosaltres demanem la participació; en cap no moment prediquem el sí, com és el cas de la coordinadora. Pensem que aquesta diferenciació entre l'acte democràtic de votar i la decisió de vot és el que marcarà la diferència entre Osona i la resta del país." Al marge de plataformes, els partits polítics de tall nacional, s'han hagut d'afanyar a darrera hora per no perdre el tren d'aquesta revolta de la societat civil. Els toca prendre posició pel sí, el no o l'abstenció. En el cas d'Osona, la consulta compta amb l'adhesió de les organitzacions comarcals de CDC, UDC, ERC i CUP, que criden els seus militants a participar-hi i a votar a favor de la independència. En aquest sentit, s'organitzen actes polítics singulars, com el que es va celebrar divendres passat a Taradell amb el tàndem de l'eurodiputat d'ERC, Oriol Junqueras, i el diputat i dirigent de CDC Francesc Homs. I no es van estar de proclamar el lema conjunt "Vota sí, volem un estat propi". L'endemà, a la Festa pel Sí a la Independència que es va celebrar a Vic van compartir acte polític regidors de CiU, ERC i la CUP. Allò que desuneix el poder, que ho uneixi la societat...

La tàctica del PSC, el PP i Plataforma per Catalunya és la mateixa. Contràriament a allò que plantejaven inicialment, de fer una crida al no, ara han canviat d'estratègia i demanen als ciutadans que diumenge se'n vagin d'excursió, a dinar, al cinema o allà on sigui, però no a votar. Es tracta de deslegitimar la consulta, perquè, en cas que surti el sí, la participació sigui tan baixa que no mereixi ni el més mínim interès. Però al marge de no promoure un dret democràtic essencial, aquestes formacions, segons explica López Tena mateix, "fan joc brut, fiquen la por al cos a la gent dient-los que no vagin a votar perquè no se sap què en farem, de les dades personals que cal presentar. També tenim constància de pressions per part del PSC a gent que treballa als ajuntaments i a entitats que reben subvencions de l'administració local". ICV-EUiA, que va votar a favor de la consulta en els plens municipals, ha decidit de no fer campanya en cap sentit. Una gran contradicció, doncs, que ha estat rebuda pels organitzadors com un punt de menyspreu a la democràcia.

Amb tot, el pinyol d'Osona Decideix ha mantingut contactes amb les formacions polítiques, bo i deixant-los clar que no permetran que unes sigles s'apoderin de l'esperit democràtic de la consulta ni dels resultats.

correus electrònics arriben a tota hora, les trucades i les gestions entre el pinyol són constants. "És normal que acabem la jornada a les 3 o les 4 de la matinada, i fins i tot algun dia ens allarguem fins a les 6", assegura en Marçal, que remarca la complexitat d'organitzar una consulta d'aquestes dimensions.

La societat osonenca porta a porta. Més enllà de dissenyar cartells i aconseguir la cessió d'espais per al dia de la votació, l'èxit d'aquesta consulta passa per una tasca diària molt feixuga però necessària: convèncer els ciutadans que val la pena d'anar a votar. "Quan ens reunim amb la gent,

no els parlem de la independència de Catalunya, sinó de la democràcia. Es tracta que expressin la seva opinió sobre una qüestió rellevant per a la societat. Si tenen dubtes, o veuen clar que no volen que Catalunya sigui un estat, o sí, per contra, hi estan a favor, és vital que ho facin saber amb el seu vot", adueix López Tena.

I l'argument ha arrelat. Ningú no els ha donat un cop de porta; és a dir, totes les entitats han mostrat el seu suport a la consulta. La llista és llarga: Club Patí Vic, Club Atlètic Vic, Unió Excursionista Vic, Bitlles Catalanes, Futbol Club Sud-amèrica Osona, Òmnium Cultural Osona, Orfeó Vigatà, Patronat Estudis Osona i també les associacions



JORDI PLAY

Taradell s'ha abocat especialment a la consulta del 13D. Al poble la majoria de gent veü clar que cal anar a votar, però no tenen gaire confiança en la resposta política.

de comerciants, els col·legis professionals d'advocats, aparelladors i de metges, l'Associació d'Instal·ladors de la Comarca d'Osona, l'Associació Tècnica-sanitària del Porcí, l'Associació de Disminuïts Físics, la delegació d'Osona de la Cambra de Comerç, el Gremi d'Hostaleria d'Osona, el gremi de Perruquers d'Osona, Unió de Pagesos, CCOO i UGT. I un col·lectiu molt important per al futur del país, els immigrants, que a Osona representen el 14% de la població. Naturalment, en aquesta consulta tindran dret de vot sigui quin sigui el seu origen. Per això també han estat objecte de reunions, i no només han beneït la consulta, sinó que alguns col·laboren activament amb Osona Decideix.

A última hora de la tarda, Orri i López Tena tenen la darrera reunió de feina amb el Gremi de Perruquers. L'enfocament de la campanya, adreçada a promoure la participació sense donar directrius sobre el sentit del vot, ha estat molt ben rebuda. La perruque-

ria és, sens dubte, un lloc ideal per a la tertúlia, de segur que més d'un client sortirà convençut que cal votar.

Els qui no decidiran. Balenyà, Espinelves, Lluçà, Muntanyola, Olost, Oristà, Perafita, Rupit, Sant Agustí de Lluçanès, Sant Bartomeu del Grau, Sant Boi de Lluçanès, Sant Martí d'Albars, Sant Martí de Centelles, Sant Sadurn d'Osormort, Sobremunt, Tavertet i Vilanova de Sau, amb una població de prop de 25.000 persones amb dret de vot, no decidiran el 13D. Alguns perquè ni s'ho han proposat, i alguns altres perquè "es van repenjar pensant que ja ho muntarien uns altres, i al final es van trobar que no hi eren a temps. Osona Decideix és com un club: per entrar-hi s'han de complir unes condicions", adverteix Marçal Orri. Hi havia tres requisits: tenir els col·legis electorals confirmats —és a dir, els locals on es pogués celebrar la consulta—; un mínim de voluntaris segons la població del municipi; i dis-

posar del padró municipal actualitzat a 1 d'octubre del 2009. Dels 34 municipis que sí que participen en la consulta d'Osona, el més menut és Vidrà, amb 173 habitants amb dret de vot. A l'altre extrem, la capital, Vic, on podran exercir el vot 40.446 persones.

"Si s'ha de treure una lliçó de tot això que passa aquests dies a Osona és que la gent està disposada a treballar si hi ha un objectiu comú. Ens hem mobilitzat per la democràcia, de la mateixa manera que va passar al final del franquisme i durant la transició", conclou López Tena. El dia 13 se sabran els fruits del treball de 1.900 voluntaris a Osona i, sobretot, si els catalans que han pogut votar, 117.932 a la comarca i més de 700.000 a tot Catalunya, consideren que el debat sobre l'estatus polític de Catalunya és prou rellevant a la seva vida perquè la classe política assumeixi aquest debat com una obligació democràtica o no.

Gemma Aguilera